

Hyvä eurovaaliehdokas,

Suomen Akateemisten Naisten Liiton (SANL) kanta on, että sukupuolten välinen tasa-arvo on oikeudenmukaisen ja demokraattisen yhteiskunnan elinehto. On tärkeää, että tasa-arvoajattelu valtavirtaistetaan kaikkeen yhteiskunnalliseen toimintaan ja päätöksentekoon.

Kyse on EU:n demokraattisesta legitimitetistä. EU on maailman suurin talous. Sen harjoittama talouspolitiikka vaikuttaa tasa-arvotilanteeseen koko Euroopassa. Silti EU:n päätöksentekoa vaivaa usein sukupuolisoikeus, ja päätösten sukupuolivaikutukset jäävät arvioimatta. Kansalaisten arjesta etäällä oleva päätöksenteko verottaa EU:n uskottavuutta ja kiinnostavuutta. Vuonna 2009 eurovaaleissa äänestysprosentti oli vain 38,6 % (Suomessa 40,3 %).

Kyse on myös EU:n taloudellisesta kannattavuudesta. Uumajan yliopistossa on laskettu, että EU:n bruttokansantuote voisi kasvaa jopa 27 prosenttia, jos eurooppalaisten naisten työllisyysaste saataisiin samalle tasolle miesten kanssa.

Kyse on eurooppalaisten asenteiden ja rakenteiden muuttamisesta. Suomalaisilla europarlamenttiedustajilla on mahdollisuus edistää tasa-arvoajattelua kaikissa EU:n jäsenmaissa, mukaan lukien Suomessa. On arvioitu, että jopa 80 prosenttia Suomen nykylainsäädännöstä juontaa juurensa EU-päätöksenteosta.

Näiden teesien myötä sitoudumme yhdessä rakentamaan Eurooppaa, jossa koulutuksen ja tasa-arvon arvostus ei ole vain sanahelinää, vaan perusta kaikelle poliittiselle päätöksenteolle.

1. EU:n tulee ottaa naiset mukaan Euroopan Unionin päätöksentekuelimiin.
2. EU:n tulee valvoa, että jäsenmaat pitävät kiinni yhteisistä tasa-arvovelvoitteista.
3. EU:n tulee purkaa opiskelualojen ja ammattien sukupuolittumista.
4. EU:ssa tulee saada koulutustasoa vastaavaa työtä, palkkaa ja eläkettä.
5. EU:n tulee edistää työn ja perheen yhteensovittamista.
6. EU:n tulee tukea maahanmuuttajanaisten kouluttautumista ja kotoutumista.

Helsingissä 15.5.2014

Susanna Sulkunen
Asiamies

Marja Liisa Toivanen
Kansainvälisten asioiden koordinaattori

LIITE Suomen Akateemisten Naisten Liiton eurovaaliteesit 2014

Suomen Akateemisten Naisten Liiton eurovaaliteesit 2014

1. EU:n tulee ottaa naiset mukaan Euroopan Unionin päätöksentekoon.

EU:n jäsenmaiden tulee varmistaa naisten tasapuolinen edustus EU:n huippuviroissa, jotka täytetään 2014. Suomella ei ole koko 19-vuotisen jäsenyytensä aikana ollut yhtään naista EU:n huippuvirassa, saati komissaarina. Päteviä suomalaisia naisehdokkaita löytyy varmasti.

Tasapuolinen edustus tulee saattaa EU:ssa lain tasolle, sillä nykyaikainen demokratia edellyttää sukupuolten tasa-arvoa, naisten ja miesten tasapuolista osallistumista kaikkien heidän elämäänsä vaikuttavien päätösten tekemiseen. Jäsenmaiden tulee jatkossa asettaa komissioon ehdolle sekä nainen että mies, jotta myös naisten riittävä edustus voidaan taata. (Naisjärjestöjen Keskusliiton kevätkokouksen kannanotto 27.4.2014)

2. EU:n tulee valvoa, että jäsenmaat pitävät kiinni yhteisistä tasa-arvovelvoitteista.

Keväällä 2014 EU-komission vuosittaisessa tasa-arvoraportissa kerrottiin, että naisten ja miesten samapalkkaisuuden saavuttaminen kestää nykytahdilla vielä 70 vuotta. Naisten työllisyysasteen nostaminen 75 prosenttiin vie sekkin EU:ssa vielä 30 vuotta. Tasapuolista edustusta parlamentteihin saamme odottaa vielä 20 vuotta. (Helsingin Sanomat 8.5.2014)

Tahti on liian hidask. EU:n jo olemassa olevien tasa-arvosuosittelujen ja -lakien toimeenpano takertelee pahasti. Tämä johtuu osaksi jäsenmaiden keskinäisistä eroista. EU:n on laadittava minimitaso kansalliselle tasa-arvolainsäädännölle ja -määräyksille sekä lisättävä jäsenmaiden velvoitteita tuon minimitason saavuttamiseen.

3. EU:n tulee purkaa opiskelualojen ja ammattien sukupuolittumista.

Korkeakoulututkinnon suorittaa nykyisin suurempi osa naisia kuin miehiä mutta nais- ja miesvaltaisiin toimialoihin hakeutuminen on edelleen hyvin perinteistä.

EU:n on yhdessä jäsenmaiden kanssa rohkaistava tyttöjä ja naisia opiskelemaan ns. STEM-aineita (Science, Technology, Engineering, Mathematics).

Naisia tulee myös rohkaista hakeutumaan johtavaan asemaan. Naisten määrä pörssiyritysten hallituksissa on viime vuosina noussut erityisesti suuremmissa pörssiyrityksissä, mutta naisten osuus hallituksen jäsenistä on edelleen keskimäärin vähän yli viidenneksen.

4. EU:ssa tulee saada koulutustasoa vastaavaa työtä, palkkaa ja eläkettä.

Määräaikaiset ja osa-aikaiset työsuhteet koskevat eritoten 25–45-vuotiaita naisia. Osa-aikaiseen työhön syynä on opiskelu, lasten tai omaisten hoitaminen tai terveydelliset syyt.

Naisten määräaikaisuudet, työttömyysjaksot ja kotona lasten kanssa vietetyt vuodet näkyvät myös naisten miehiä selvästi pienemmissä eläkkeissä. Köyhtymisvaarassa ovat etenkin ne eläkeläisnaiset, jotka jäävät asumaan yksin puolison kuoleman tai eron takia.

Kansainvälisissä ja kansallisissa poliittisissa ohjelmissa tähdätään sukupuolten välisen palkkaeron kaventamiseen. Poliittisesta tahdosta ja toimista huolimatta palkkaerot säilyvät sitkeästi.

Miehet tekevät Euroopassa toistaiseksi naisia enemmän palkkatyötä, mutta kotityöt ovat yhä enimmäkseen naisten vastuulla. Jos palkka- ja kotityötunnit lasketaan yhteen, naisten viikkotyöaika on kymmenen tuntia miesten työaikaa pidempi.

5. EU:n tulee edistää työn ja perheen yhteensovittamista.

Naisten täystyöllisyys ei onnistu ennen kuin naisten palkat ja miesten isyyslomat saadaan kuntoon. Monissa jäsenmaissa vanhemmilla ei ole varaa maksulliseen lapsenhoitoon, mistä tulee helposti ansa lasten kanssa kotiin jääville äideille.

Julkiseen sektoriin ja perhe-etuihin kohdistetut säästötoimet ovat kohdistuneet juuri naisvaltaisille matalapalkka-aloille, joiden palkkatasoa olisi kyettävä nostamaan. Lisäksi EU:ssa tulisi myös lisätä vaihtoehtoja ja luoda mahdollisuuksia, joilla eurooppalaisia naisia ja miehiä voitaisiin rohkaista yhdistämään työ- ja perhe-elämä. On todettu, että korkeakoulutetut naiset palaavat nopeasti äitiyslomalta takaisin työelämään, silloin kun heillä on kiinnostava ja vakituinen työ odottamassa. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 14.4.2014)

Jos yhä useampi mies ottaisi osansa hoivavastuusta, työnantajat uskaltaisivat palkata nuoria naisia nykyistä yleisemmin vakituisiin työsuhteisiin ja naisten palkkataso voisi nousta tasolle, joka puolestaan rohkaisisi muita miehiä jäämään isyysvapaalle lastensa kanssa.

6. EU:n tulee tukea maahanmuuttajanaisten kouluttautumista ja kotoutumista.

Vapaa (työvoiman) liikkuvuus kuuluu EU:n perusarvoihin. Onnistuneen kotouttamispolitiikan edellytyksenä on, että EU-maahan muuttaneet kokevat olevansa yhdenvertainen ja tervetullut osa yhteiskuntaa. Tähän tavoitteeseen liittyy vielä haasteita kaikissa jäsenmaissa. Suomessa suhteellisesti heikoimmassa asemassa ovat maahamme muuttaneet vieraskieliset naiset, joiden työllisyysaste on keskimäärin heikompi ja palkka pienempi kuin muiden väestönosien. (Tilastokeskus 2014)